

[Åksel Larsen.]

ger, som har Medlemmer i Virksomheden, saa at sige griber ind og henvender sig til Valutakontoret og faar dette paavirket til at yde Bevilling.

Arbejderne eller Fagforeningen har jo ikke nogen Indsigt i de paagældende Virksomheders Drift. Lad mig tage det sidstnævnte Eksempel, fra Hertz's Skotøjsfabrikker. Jeg kender ikke Forholdene og kan kun nævne det som Eksempel. Hvad kan der være til Hinder for, at denne Fabriksvirksomhed i Virkeligheden ikke har Brug for Valuta i den øjeblikkelige Situation, men ønsker at sikre sig den af Hensyn til den senere Situation? Hvad kan der være til Hinder for, at man i Virkeligheden har fabrikeret, hvad man skal fabrikere til den kommende Sæson, og fuldt vel er i Stand til at standse Driften i 2 eller 4 Uger f. Eks.? Hvad kan der være til Hinder for, at Stillingen er en saadan, men at man saa beslutter sig til at udnytte denne heldige driftsmæssige Stilling til at lægge et Tryk paa Virksomhedens 400 Arbejdere og ved at true dem med en kortere eller længere Tids Arbejdsledighed faa dem til at gaa til Regeringen, eller hvem de ellers gaar til for at fremskaffe Valuta til Virksomheden?

For di Virksomhedens Direktion erklærer, at hvis de ikke faar Valutabevilling nu med det samme, maa de lukke, behøver det aldeles ikke at være i Overensstemmelse med Kendsgernerne, og de paagældende Arbejdere har ikke nogen som helst Mulighed for at kontrollere, hvorvidt dette er Tilfældet, har ikke noget som helst Indseende med de faktiske Forhold. Men de faar faktisk Kniven paa Struben; der er ikke andet at gøre for de paagældende Tilidsmænd eller Fagforeningsfolk end at indstille sig efter de Oplysninger, der gives dem fra Fabrikledelsen, og derefter søge at gøre deres mest mulige.

Det er under alle Omstændigheder et uholdbart Forhold, og det er fuldkommen utrygt, at Arbejderne paa den Maade spændes for Virksomhedernes Vogn, at de sættes ind for Formaal, der maaske, ja i mange Tilfælde sandsynligvis, egentlig er Arbejderne uvedkommende. Derfor kunde jeg efterlyse Forholdsregler, som forhindrer, at Industrivirksomhederne paa den Maade misbruger Arbejderne, misbruger Fagforeningerne og maaske oven i Købet uberettiget tiltvinger sig Valutabevillinger.

I det hele taget er det saadan, at skulde denne Valutalov spille den Rolle, man i Valgagitationen har paastaaet, at den spiller,

saa maatte man i langt højere Grad have givet Arbejderne Indseende med, hvorledes den administreres; og have givet Arbejderne Myndighed til at gribe ind over for Misbrug, herunder ikke alene af den Art, jeg har omtalt som mulige, men ogsaa Misbrug i Retning af uberettiget Prisopskruining. At noget saadant finder Sted i allerhøjeste Grad, er der ingen som helst Tvivl om. Hidtil har der ikke været gjort noget for at begrænse det, og jeg erkender, som sagt, at jeg har mine Tvivl om, hvorvidt Lovforslagets § 11 vil være tilfredsstillende i denne Henseende.

Vi har anset det for baade upraktisk og formaalsløst at udarbejde Ændringsforslag i denne Retning til Lovforslaget; men jeg har villet drage disse Synspunkter frem ved denne anden Behandling af Lovforslaget og anmoder Ministeren om at udtale sig desangaaende.

Valdemar Sørensen: Ved det foreliggende Lovforslags første Behandling tillod jeg mig at berøre nogle Punkter vedrørende Fordelingen af Importbevillinger og anmodede ved denne Lejlighed Udvalget om at have sin Opmærksomhed henledt derpaa. I Betænkningen viser det sig nu af Flertallets Udtalelser til Lovforslagets §§ 3 og 7, hvorledes man tænker sig dette Forhold administrativt ordnet inden for Rammerne af Lovforslagets mere summariske Regler. Der siges nu herom, at Skønnet over Bevillingstildelingerne, baade hvad angaar Importørgrupperne og de enkelte Importører, skal udøves af Valutakontoret paa Grundlag af Kontorets Kendskab til de foreliggende Forhold, og der siges endvidere, at den raadvigende Indflydelse, der tillægges Erhvervene, skal tilrettelægges paa praktisk og tilfredsstillende Maade.

Jeg tør vel herefter gaa ud fra, at idet Valutakontoret nu som før samarbejder med Organisationerne — og Forslaget forudsætter som bekendt, at dette Samarbejde udvides —, maa Meningen være den, at i Forholdet til Importører, der skal have Bevillinger tildelt, kan Valutakontoret ikke være bundet af eventuelle Aftaler med Organisationerne, men maa fremtidig frit udøve sit Skøn, naar Hensynet til de paagældende Importører kræver det. Dette vil ikke alene have Betydning for de af mig nævnte Spørgsmaal om nye Importørers Adgang til mere passende Bevillinger, end der hidtil er tildelt dem, det vil ogsaa være en Sikring mod, at Fordelingen